

Alexandru STĂNESCU

CONSIDERAȚII PRIVIND PREZENTAREA ISTORIEI ȚĂRII BÂRSEI PE SITE-URILE DE INTERNET ÎNTRE ANII 1997 ȘI 2002

Cauza inițială a acestui demers a fost lectura unui fragment din cartea lui Thomas Năgler *Așezarea sașilor în Transilvania*: „Despre Țara Bârsei se spune că este *deserta et inhabitata* [...] istoricii sași mai vechi au tras de aici concluzia că era vorba de o regiune pustie și că la sosirea lor germanii nu au găsit acolo alți locuitori [...] unanimitatea istoricilor sași au perseverat, în ciuda unor dovezi în sens contrar, pe această poziție“.

Această observație cu caracter critic, pe care Thomas Năgler o face la sfârșitul anilor '70, m-a dus cu gândul la ideea că ar merita să văd cum este prezentată istoria Țării Bârsei în anii '90.

În istoriografie au existat două puncte de vedere privind situația demografică a Țării Bârsei în timpul colonizării acesteia de către sași: pe de o parte, majoritatea scriitorilor sași și maghiari au negat existența și continuitatea românilor în secolul al XIII-lea, când au fost așezați teutoni și sașii în Țara Bârsei; pe de altă parte, românii și unii cercetători sași susțin autohtonía românilor din Transilvania.

Deși am trecut în revistă numeroase studii și lucrări dedicate istoriei Țării Bârsei, prefer să nu mă exprim în legătură cu acestea, pentru că scopul acestei comunicări este cu totul altul, și anume, analizarea modului în care este prezentată istoria Țării Bârsei pe internet.

Am ales internetul din cauză că în lumea actuală a devenit sursa principală de informare și are un impact major, mai ales asupra tinerei generații.

Site-urile de internet constituie o modalitate practică și rapidă de a obține informații despre diverse locuri din întreaga lume; aceste informații pot avea un caracter turistic, geografic, istoric etc. Principala problemă care apare este legată de cantitatea și calitatea acestor informații, pentru că astăzi oricine își poate crea propria pagină de web care să constituie un site.

Unele minorități sau reprezentanți ai altor națiuni au reușit prin numeroase site-uri să prezinte lumii întregi o istorie falsă a Transilvaniei, o istorie din care adesea românii lipsesc. Nu avem de-a face cu o istorie paralelă care reflectă evoluția unei comunități etnice, avem de-a face cu o istorie falsificată. Prezentarea istoriei în mod denaturat nu este un fenomen nou și nici nu este specifică numai site-urilor maghiare din Ungaria, în care încă se mai cere „Dreptate pentru Ungaria!“, dar și sașilor organizați în diverse asociații săsești în Germania (Heimatortsgemeinschaften - HOG) și ale căror site-uri atestă persistența unor prejudecăți și a unor clișee privindu-i pe români.

Analizarea din punctul de vedere cantitativ și calitativ a informațiilor furnizate pe site-urile germane privind Țara Bârsei m-a condus la o serie de concluzii pe care le voi prezenta sumar, după ce voi prezenta paginile de internet care găzduiesc site-ul intitulat **Das Burzenland**.

Site-ul poate fi găsit cu ușurință pe internet cu ajutorul unui motor de căutare de genul Google sau Altavista, prin introducerea numelui Țării Bârsei în limba română sau în limba germană, sau prin tastarea numelui oricărei așezări în limbile română, maghiară, germană și latină. În urma tastării termenului după care se va iniția căutarea va apărea o listă cu diverse adrese în care se găsesc

referiri la Țara Bârsei sau la așezări din aceasta. Cele mai frecventate pagini de web sunt cele care apar primele în listă și printre acestea se află la loc de frunte site-ul *Das Burzenland*.

Pe pagina de primire a site-ului *Das Burzenland* vizitatorul este informat că această pagină de web aparține asociațiilor săsești din Țara Bârsei și cuprinde date ale asociațiilor săsești din fiecare dintre cele treisprezece așezări săsești de aici.

Vizitatorul paginilor de internet ale asociațiilor săsești din Germania este informat încă de pe prima pagină că în acestea poate găsi diverse informații despre Transilvania: istoria, civilizația, tradițiile și cultura populației din comunitățile rurale și urbane ale acesteia.

Pentru sugestii, opinii și corespondență există o pagină specială, numită Gästebuch, și pe lângă aceasta, pe un alt link, sunt prezentate numeroase imagini sau vederi vechi sau din perioada interbelică ale așezărilor din Țara Bârsei și există posibilitatea de a trimite vederi electronice prin rețeaua de internet.

Paginile de pe internet despre Țara Bârsei cuprind un tabel cu adresele asociațiilor săsești, care își prezintă fiecare satul sau orașul de baștină.

Das Burzenland

Dieses ist die Startseite der Heimatortsgemeinschaften des Burzenlandes (HOG-Burzenland).

Hier werden die Gemeinden des sächsischen Burzenland vorgestellt.

Es werden Verweise auf die Internetseiten dieser Gemeinden, soweit vorhanden, zur Verfügung gestellt. Verweise auf andere Internetseiten, welche sich ebenfalls mit siebenbürgisch-sächsischen Themen befassen, beruhen auf Gegenseitigkeit und werden gerne aufgenommen. Sie sollen es unseren Besuchern erleichtern sich über Siebenbürgen, seine Dörfer und Städte, seine Kultur und Geschichte zu informieren.

Diese Seite wird sich langsam füllen, es wird sich also lohnen, immer wieder mal hier vorbei zu schauen.

Über Anregungen, Informationen, Linkangebote und auch Kritik sind wir dankbar.

Senden Sie diese bitte an den [webmaster](#)

Denken Sie daran, vor dem Verlassen dieser Seiten ein paar nette Zeilen in unser [Gästebuch](#) zu schreiben.

Vielen Dank!

Hier können Sie [Grußkarten](#) an Freunde und Verwandte schicken!

Georg Gross, der langjährige Leiter der Regionalgruppe Burzenland, feierte am 21. Oktober 2002 seinen 80sten Geburtstag. Aus diesem Anlaß erschien in der [Siebenbürgischen Zeitung](#) eine [Würdigung](#) seiner Person und seiner Leistung. Wir wünschen dem Jubilar auch auf diesem Wege weiterhin alles Gute und Gesundheit.

Links zum Burzenland	Heimatortsgemeinschaften im Internet	Links zu Siebenbürgen	!!! Haftungsausschluß!!!
--------------------------------------	--	---------------------------------------	---------------------------------

Diese Seite wurde am 17. Juni 1999 veröffentlicht. Dieses ist seither der Zugriff
Verantwortlich für Gestaltung und Inhalt: Volkmar Kraus Letzte Änderung: 28.03.2002

Der Burzenlink

Die Gemeinden des Burzenlandes und ihre Präsenz im Internet

	Eigene Web-Auftritte	Weitere Informationen
Bartholomae		http://www.burzenland.de/bartholomae.html
Brenndorf	http://www.brenndorf.de	http://www.burzenland.de/brenndorf.html
Heldsdorf	http://www.heldsdorf.de	http://www.burzenland.de/heldsdorf.html
Honigberg	http://www.honigberg.net	http://www.burzenland.de/honigbrg.html
Kronstadt	http://www.hog-kronstadt.de	http://www.burzenland.de/kronstadt.html
Marienburg		http://www.burzenland.de/marienburg.html http://www.burzenland.de/ackerbauschule.html
Neustadt	http://www.neustadt-kr.de	http://www.burzenland.de/neustadt.html http://www.sibiweb.de/orte/neustadt_kr/index.html
Nußbach	http://www.nussbach.de	http://www.burzenland.de/nussbach.html
Petersberg		http://www.burzenland.de/petersberg.html http://www.sibiweb.de/orte/petersberg/index.html
Rosenau	http://www.rosenau-ev.de	http://www.burzenland.de/rosenau.html http://www.sibiweb.de/orte/rosenau/index.html
Rothbach		http://www.burzenland.de/rothbach.html http://www.sibiweb.de/orte/rothbach/index.html
Schirkanyen	http://www.schirkanyen.de	http://www.burzenland.de/schirkanyen.html
Tartlau		http://www.burzenland.de/tartlau.html
Weidenbach	http://www.weidenbaecher.de	http://www.burzenland.de/weidenbach.html http://www.sibiweb.de/orte/weidenbach/index.html
Wolkendorf	http://www.wolkendorf.de	http://www.burzenland.de/wolkendorf.html http://www.sibiweb.de/orte/wolkendorf/index.html
Zeiden	http://www.zeiden.de	http://www.burzenland.de/zeiden.html http://www.sibiweb.de/orte/zeiden/index.html

Din punctul de vedere cantitativ, autorilor părții dedicate istoriei acestor așezări li se pot reproșa următoarele chestiuni:

- evitarea oricăror referiri la istoria așezărilor înainte de stabilirea sașilor, deși acestea au fost centre ale unor comunități umane încă din preistorie, ulterior fiind locuite de daci, romani și de daco-romani, care au lăsat numeroase dovezi de ordin arheologic ale existenței lor;

- prezentarea istoriei unei singure etnii – cea săsească – chiar și când aceasta conviețuiește cu alte naționalități, ceea ce înseamnă că avem de-a face cu prezentarea istoriei sașilor și nu cu prezentarea istoriei locale;

- unele informații despre lucrări edilitare nu au ce căuta în partea dedicată istoriei, fiind prea recente sau banale, dar meticulozitatea binecunoscută a acestei etnii îi determină cel puțin pe autorii site-ului comunității din Hälchiu (Heldsdorf) să introducă informații despre terminarea lucrărilor la rețeaua de canalizare și la conductele de gaz, sau despre reinstalarea iluminatului public și turnarea unui nou strat de asfalt pe ulița centrală; mă întreb însă cine a făcut toate acestea, pentru că românii nu sunt menționați ca fiind cei care le-ar fi făcut, iar despre germani se spune că au emigrat în masă în Germania după 1989;

- deși în unele site-uri apar informații privind istoria contemporană, românii sunt cel mai adesea omiși, astfel un cititor neavizat și-ar putea imagina că în așezările săsești din Țara Bârsei mai trăiesc numai câteva familii de sași sau că aceste așezări sunt părăsite cu totul.

În ceea ce privește calitatea informațiilor de ordin istoric din aceste site-uri, se observă următoarele deficiențe:

- calitatea surselor utilizate pentru documentare este slabă în majoritatea cazurilor. Astfel, principala lucrare pentru studierea istoriei Țării Bârsei *Urkundenbuch zur Kronstadter Geschichte* nu este menționată decât pe site-urile sașilor din Codlea și Prejmer. În rest, informația a fost extrasă din publicațiile Muzeului Săsesc al Țării Bârsei și din cele mai diverse publicații săsești, chiar și foile săsești din perioada interbelică. Informațiile de ordin arheologic lipsesc în majoritatea cazurilor, excepție făcând numai site-ul sașilor din Feldioara, în care apare mențiunea că cele 109 morminte descoperite la săpăturile arheologice ar fi dovada că sașii au fost colonizați în *castrum Mariae* înainte de venirea cavalerilor teutoni, așadar, ceea ce nu se admite în cazul românilor (mărturiile arheologice) se admite cu larghețe în cazul sașilor.

- în unele cazuri sunt reproduse elemente din tradiția orală, care la un moment dat au fost consemnate. De exemplu, în site-ul Rotbavului explicarea etimologiei numelui are un caracter prea puțin științific, semănând mai mult cu o poveste: „[...] *La început în jur de 20 de familii săsești s-au așezat la un kilometru și jumătate de centrul actual într-o vale lângă râu. Puțin după aceea ei trebuie să fi fost atacați de niște bande și în această situație cei mai mulți dintre locuitori au fost răniți. În timpul spălării veșmintelor apa din râu s-a colorat în roșu, de unde numele de Rotbach*“.

- În cazul în care nu au informații documentare, autorii prezintă unele chestiuni ipotetice ca fiind probabile, pentru ca mai jos, în același text, ipoteza să devină o certitudine. Un exemplu în acest sens este venirea teutonilor și cetățile ridicate de ordinul lor, care constituie o chestiune controversată asupra căreia s-au pronunțat cercetători ca Alfred Prox, Gernot Nussbächer, Bakó Géza, Thomas Nägler ș.a. Pe site-urile sașilor din Feldioara, Hărman, Prejmer și Șercaia apare menționarea ordinului teuton ca fondator (Feldioara, Prejmer, Șercaia) sau ca un posibil stăpân al satului, în cazul satului Hărman, a cărui stemă este interpretată ca fiind o dovadă a stăpânirii din timpul teutonilor.

Aspectele negative legate de modul neprofesionist de prezentare a istoriei Țării Bârsei în site-urile comunităților săsești din Germania atestă faptul că nu avem de-a face cu istorii paralele, cum ar dori unii să sugereze. Paginile de istorie de pe site-ul german *Burzenland* sunt, de fapt, niște

încercări stângace și nereușite de a transforma în adevăruri istorice clișee și prejudecăți de sorginte medievală despre români.